

Десктоп со Windows (Windows desktop): Управување со складот

Како да заштедите простор на вашиот компјутер и да направите да работи непречено.

Можете да ја користите функцијата **Сензор за склад (Storage Sense)** на Windows 10 за да обезбедите дека нема да ви недостасува простор за датотеки, и исто така, можете да избришете сами датотеки и да ги повратите ако згрешите.

Што ќе ви треба

Пред да го почнеме овој дел, вашиот компјутер најпрво треба да го има најновото издание на Windows, односно Windows 10. За повеќе информации за Windows 10, осврнете се на водичот *Десктоп со Windows (Windows desktop): Безбедност и приватност (Security and privacy)*. Исто така, треба да проверите дали сте ги поврзале правилно глумчето, екранот и тастатурата, и дали вашиот компјутер е поврзан на интернет преку домашната Wi-Fi.

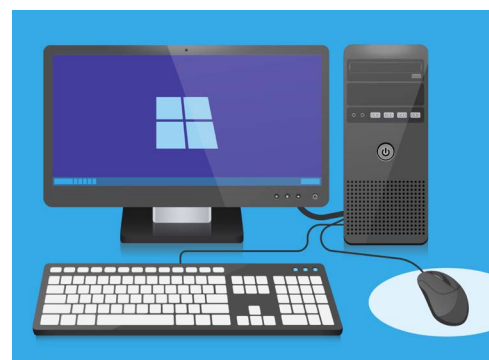
Треба да се најавите на вашиот компјутер, и тој треба да ја покажува работната површина.

Ако сакате да го следите овој дел на вашиот компјутер, треба, исто така, да имате УСБ-меморија што не сте ја споделиле со никого друг.

Што е Сензорот за склад (Storage Sense)?

Вашиот компјутер складира датотеки во **тврдиот диск (hard drive)**. Ако тврдиот диск се наполни, нема да можете да складираате датотеки и компјутерот нема да може да работи непречено. Понекогаш, **тврдиот диск** е наречен и **податочна единица** или **тврда податочна единица**.

Windows 10 има вградена функција наречена **Сензор за склад (Storage Sense)** што внимава на тврдиот диск и знае кои датотеки повеќе не се потребни и може да се избришат безбедно.

Кога ослободувате место на вашиот компјутер, му помагате да продолжи да работи непречено

Како да ја вклучите функцијата Сензор за склад

Најпрво, кликнете на копчето **Старт (Start)** во долниот лев агол на екранот. Кога ќе се отвори панелот, кликнете на иконата што наликува на запченик. Ќе се отворат **Параметрите на Windows (Windows Settings)**.

1. Кликнете на иконата за **Систем (System)** за да го отворите менито на **Систем (System)**.
2. Од менито кликнете на опцијата наречена **Склад (Storage)**.

Десктоп со Windows (Windows desktop): Управување со складот

3. Десниот панел се менува и ги прикажува **Опциите за склад (Storage options)**. Лентата во средината покажува колку слободен простор постои во вашиот компјутер.
4. Во горниот дел на панелот кликнете на **Конфигурирај го Сензорот за склад или изврши го сега (Configure Storage Sense or run it now)**.
5. Ќе се отвори панелот **Сензор за склад (Storage Sense)**. За да го вклучите **Сензорот за склад (Storage Sense)**, кликнете на копчето за да се измени од **Исклучено (Off)** во **Вклучено (On)**.

Како да го активирате Сензорот за склад да го исчисти вашиот тврд диск сега

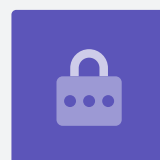
Бидејќи ова е првиот пат што сте го вклучиле **Сензорот за склад (Storage Sense)**, најдобро е да побарате да ги исчисти вашите датотеки веднаш.

Кликнете на копчето **Исчисти сега (Clean now)** и **Сензорот за склад (Storage Sense)** ќе ви покаже дека врши чистење на датотеките сега.

Ова треба да потрае неколку минути, но зависи од тоа колку датотеки постојат во вашиот компјутер.

Кога ќе заврши, **Сензорот за склад (Storage Sense)** ќе ви каже колку простор ослободи вашиот компјутер.

Не преземајте апликации што нудат чистење или оптимизација на вашиот компјутер. Тие речиси секогаш содржат измами што го прават вашиот компјутер помалку безбеден.

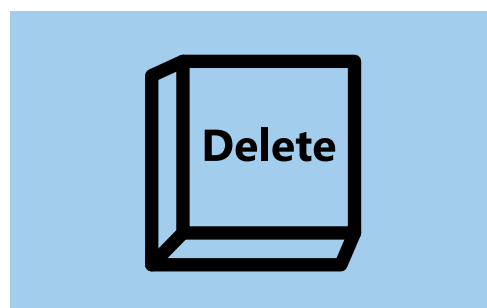

Како да избришете датотека самостојно

Можете, исто така, да избришете сами ставка од компјутерот.

Се разбира, постојат ставки што не треба да ги отстраните, но не грижете се, вашиот компјутер ќе ве предупреди ако се обидете да избришете важни датотеки или апликации.

Најпрво, кликнете на **X** во горниот десен агол на панелот на **Сензорот за склад (Storage Sense)** за да го затворите. Сега, вашиот компјутер би требало да ја прикажува работната површина.

Штом ќе ја нагласите датотеката што сакате да ја отстраните, кликнете на копчето „Избриши“ на тастатурата

Десктоп со Windows (Windows desktop): Управување со складот

За да избришете ставка:

1. Одлучете која датотека би сакале да ја избришете и потоа кликнете еднаш на неа за да ја **селектирате**. Таа ќе се селектира кога ќе се нагласи.
2. Притиснете го копчето **Избриши (Delete)** на тастатурата. Ставката ќе исчезне, што значи дека сте ја избришале.

Како да повратите датотека од Корпата за отпадоци

Ако избришете некоја датотека по грешка, не грижете се! Можете да ја повратите веднаш од **Корпата за отпадоци (Recycle Bin)**.

1. Најдете ја **Корпата за отпадоци (Recycle Bin)** на работната површина и кликнете двапати на неа.
2. Ќе се отвори прозорец што ги прикажува сите ставки што биле избришани неодамна. Најдете ја датотеката што ја избришавте.
3. Со десен клик на датотеката ќе се појават неколку опции. Кликнете на **Обнови (Restore)**.
4. Датотеката ќе исчезне и потоа ќе се појави повторно на работната површина.

Секогаш кога обновувате ставка, таа се враќа онаму од каде што сте ја избришале, како на пример, на работната површина или во некоја папка.

Како да ја испразните Корпата за отпадоци

Можете да обезбедите дека ставките се избришале трајно ако ја испразните **Корпата за отпадоци (Recycle Bin)**.

1. Кликнете на **X** во горниот десен агол на панелот на **Корпата за отпадоци (Recycle Bin)** за да го затворите.
2. Кликнете со десен клик на иконата на **Корпа за отпадоци (Recycle Bin)** на работната површина. Ќе се појават неколку опции.
3. Кликнете на **Испразни ја корпата за отпадоци (Empty Recycle Bin)**.
4. Ќе се појави поле во кое се потврдува дека сакате да ги избришете трајно сите ставки. Кликнете на **Да (Yes)** и ќе видите дека иконата на **Корпата за отпадоци (Recycle Bin)** ќе се измени во празна корпа за отпадоци.

Празнењето на Корпата за отпадоци ги брише трајно ставките од вашиот компјутер

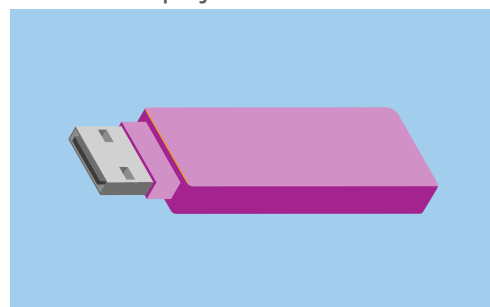
Десктоп со Windows (Windows desktop): Управување со складот

Како да се подготвите за да преместите ставки во УСБ-меморија

УСБ-меморијата се вклучува во УСБ-портата на компјутерот и претставува безбеден и лесен начин да пренесувате и да складираате датотеки и папки.

Во овој пример ќе преместиме папка од работната површина во УСБ-меморијата. Чувајте го ова упатство при рака за случаи кога ќе имате УСБ-меморија и некои датотеки што сакате да ги преместите.

1. Вклучете ја УСБ-меморијата во компјутерот.
2. Вашиот компјутер може да ве запраша што сакате да правите со УСБ-меморијата. Засега, игнорирајте го ова известување и ќе исчезне само по себе.
3. Кликнете на копчето **Старт (Start)** во долниот лев агол и внесете го зборот **Датотека (File)**.
4. Менито **Старт (Start)** ќе се измени во панел за пребарување и во горниот дел ќе ја видите програмата **File Explorer**. Кликнете на неа.
5. Ќе се отвори прозорецот на **File Explorer**. Во списокот лево најдете го **Овој компјутер (This PC)** и кликнете на него.
6. Во десниот панел погледнете во **Уреди и податочни единици (Devices and drives)**. Можете да видите икона со логото на Windows и име како **Локален диск (C:) (Local Disk (C:))**. Ова е името на тврдиот диск на компјутерот.
7. Исто така, на десната страна ќе се прикаже и УСБ-меморијата на десниот панел. Ќе има различна икона и сопствено име. Иконата може да го носи името на брендот на УСБ-меморијата, или може да изгледа како малечка УСБ-меморија.
8. Кликнете на УСБ-меморијата и панелот ќе се измени и ќе ги покажува датотеките во УСБ-меморијата. Ако прозорецот е празен, тоа значи дека УСБ-меморијата не содржи никакви датотеки.

За да избегнете вируси и друг несакан софтвер, употребувајте УСБ-меморија што не сте ја споделиле со никого друг

Како да преместите ставки во УСБ-меморијата

Сега сте подготвени да преместите датотеки во УСБ-меморијата. Ќе ја преместиме ставката или датотеките наречени **Градинарство (Gardening)** во УСБ-меморијата.

1. Кликнете и задржете го глумчето на папката „Градинарство“ на работната површина.
2. Со помош на глумчето, влечете ја папката попреку во прозорецот на **File Explorer**.

Десктоп со Windows (Windows desktop): Управување со складот

3. Кога папката се наоѓа преку прозорецот, отпуштете го копчето на глумчето за да ја отпуштите папката во УСБ-меморијата.
4. Компјутерот ќе ја ископира папката и датотеките што се наоѓаат во неа во УСБ-меморијата.

Кога ќе видите дека папката „Градинарство“ ќе се појави во прозорецот на **File Explorer**, тоа значи дека копирањето заврши и дека датотеките се складираше безбедно во УСБ-меморијата.

Како да избришете датотеки од компјутерот откако ќе ги ископирате во УСБ-меморија

Важно е да запомнете дека папката наречена „Градинарство“ сè уште се наоѓа на вашиот компјутер. За да ослободите простор на вашиот компјутер, ќе треба да ја избришете папката.

Кликнете еднаш на иконата на папката за да ја нагласите папката „Градинарство“ на работната површина и притиснете на **Избриши (Delete)**.

Секоја ставка што сте ја избришале од вашиот компјутер ќе се премести во **Корпата за отпадоци (Recycle Bin)** и ќе треба да ја испразните пред да ја отстраните ставката трајно. За да ја испразните **Корпата (Bin)**, повторете ги чекорите од страницата 3 во ова упатство.

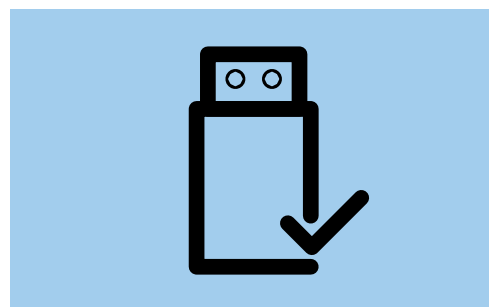
Готови сте! Папката се наоѓа во УСБ-меморијата, а во компјутерот сега има повеќе слободен простор.

Како да ја отстраните безбедно УСБ-меморијата

Кога ќе завршите со копирање на датотеките, важно е да не заборавите веднаш да ја исклучите УСБ-меморијата. Ако ја заборавите, вашите датотеки може да се оштетат.

Наместо тоа, треба безбедно да ја отстраните УСБ-меморијата.

1. Погледнете во долниот десен дел на екранот, во редот со икони лево од часовникот.
2. Најдете ја иконата на **УСБ-меморијата (USB stick)** и кликнете на неа. Ќе се појави скок-мени.
3. Името на УСБ-меморијата ќе се појави тука, а исто така и зборот **Отстрани (Eject)**.
4. Кликнете на **Отстрани (Eject)**.
5. Ќе се појави известување што вели **Безбедно е да го отстраните хардверот (Safe to remove hardware)**.
6. Сега можете да ја извадите УСБ-меморијата од компјутерот и да ја ставите на безбедно место.

За да избегнете оштетување на складираните датотеки, секогаш отстранете ја УСБ-меморијата пред да ја исклучите од вашиот компјутер